

Bariery we współpracy
przedsiębiorców ze szkołami
kształcącymi kadry
na poziomie zawodowym i średnim
dla potrzeb branży turystycznej

Opracowanie na podstawie Raportu
„Bariery we współpracy przedsiębiorców ze szkołami
kształcącymi kadry na poziomie zawodowym i średnim
dla potrzeb branży turystycznej”
przygotowanego przez Małgorzatę Wietrzycką
z Zespołu Szkół Ekonomiczno-Hotelarskich
im. Emilii Gierczak w Kołobrzegu

Raport powstał w grudniu 2018 roku.
Od 2019 roku zostały wprowadzone nowe przepisy prawa oświatowego
i zmieniono niektóre rozwiązania prawne.

Jednym z ważnych kierunków działania Sektorowej Rady ds. Kompetencji Turystyka jest tworzenie warunków zacieśnienia współpracy między przedsiębiorcami a szkołami kształcącymi kadry na ich potrzeby. Tworzenie warunków sprzyjających zacieśnieniu takiej współpracy wymaga odpowiedzi na pytania:

1. Czy – jeśli tak – to w jakich formach/obszarach współpraca ta jest realizowana w poszczególnych branżach turystycznych?
2. Co ją utrudnia?

Poszukując odpowiedzi na te pytania w roku 2018 przeprowadzono badania dotyczące współpracy przedsiębiorców turystycznych z poszczególnymi branżami ze szkołami kształcącymi kadry na poziomie średnim.

Wyniki badania opublikowano na stronach:

<http://www.pracodawcyturystyki.pl>

<http://www.sgh.waw.pl/sektorowa-rada-turystyka>

W niniejszej broszurze przedstawiamy najważniejsze ustalenia dotyczące branży organizacji turystyki.

Opis przebiegu realizacji badania

Badanie zrealizowano z wykorzystaniem technik ilościowych i jakościowych oraz mieszanych, których uzupełnieniem była analiza danych zastanych (statystyki instytucji publicznych, akty prawne, raporty, biuletyny, rejestry, czasopisma branżowe), ilościowe badania z wykorzystaniem papierowych kwestionariuszy, pomiary ankietowe przeprowadzone on-line, badania telefoniczne.

Wyniki badania wskazują, że prawie wszyscy dyrektorzy szkół kształcących w kierunkach turystycznych i duża liczba przedsiębiorców (61 proc.) deklaruje chęć nawiązania współpracy.

54 proc. z badanych przedsiębiorców nie wie jednak, jak nawiązać obopólną współpracę oraz uważa, że sformalizowanie takiej współpracy np. w formie umowy wymaga dużo biurokracji i nakładu pracy.

Z danych badania wynika, że ponad połowa (56 proc.) dyrektorów szkół wyraża opinię, że pracodawcy nie wykazują żadnego zainteresowania współpracą ze szkołami na ich terenie, a tylko 22 proc. pracodawców jest taką współpracą zdecydowanie zainteresowana.

Przeprowadzone badanie pokazało, że głównymi powodami braku podjęcia współpracy przez przedsiębiorców branży turystycznej ze szkołami są:

- ⇒ brak pracowników do pracy z praktykantami;
- ⇒ zbyt wysokie koszty kształcenia;
- ⇒ brak dopasowania terminów praktyk do potrzeb ich firmy;
- ⇒ brak odpowiedniego wsparcia ze strony państwa;
- ⇒ brak możliwości lokalowych.

Najgorzej zostały ocenione przez pracodawców:

- ⇒ umiejętności językowe z zakresu zawodowego;
- ⇒ umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej w praktyce;
- ⇒ przygotowanie teoretyczne uczniów do zawodu;
- ⇒ przygotowanie do pracy w zespole.

Aby dobrze funkcjonować na turystycznym rynku pracy, dzisiejszy absolwent powinien posiadać „multikwalifikacje”, pozwalające mu łączyć wiedzę z różnych dziedzin, a także „być wyposażonym” w kompetencje multikulturowe, które mają coraz większe znaczenie.

Bariery współpracy w ocenie pracodawców:

Największym problemem dla pracodawców jest niedostosowanie programu praktyki zawodowej do możliwości ich firmy, zbyt duże wymagania szkół w zakresie realizacji programu praktyki oraz skomplikowane regulacje prawne dotyczące zasad współpracy i niejasne przepisy oświatowe.

Istotnymi barierami przy podejmowaniu współpracy ze szkołami w zakresie kształcenia zawodowego według przedsiębiorców branży turystycznej są także:

- ⇒ zbyt małe środki przeznaczone na refundację kosztów kształcenia;
- ⇒ brak odpowiedniego przygotowania teoretycznego i umiejętności praktycznych uczniów do realizacji programu praktyki zawodowej;
- ⇒ brak umiejętności uczniów z zakresu komunikacji interpersonalnej;

- ⇒ brak pracowników z przygotowaniem pedagogicznym do opieki nad praktykantami;
- ⇒ problemy wychowawcze z uczniami.

Bariery współpracy w ocenie szkół:

Istotnymi barierami we współpracy z pracodawcami według dyrektorów szkół są:

- ⇒ zbyt niska subwencja oświatowa na kształcenie zawodowe w branży turystycznej;
- ⇒ brak dostatecznych środków na refundację wynagrodzeń, dla instruktorów uwzględniających możliwości i warunki kształcenia;

- ⇒ zbyt duże oczekiwania pracodawców w stosunku do uczniów;
- ⇒ brak stabilizacji w oświacie;
- ⇒ brak dopasowania przepisów prawa do realiów funkcjonowania szkół i biur turystycznych;
- ⇒ niechęć pracodawców do realizacji programu praktyk zawodowych narzuconych przez szkołę;
- ⇒ postawy roszczeniowe rodziców i uczniów;
- ⇒ brak znajomości przez pracodawców podstaw programowych kształcenia;
- ⇒ brak odpowiedniej wiedzy i umiejętności uczniów kierowanych na praktykę zawodową.

Rekomendacje na podstawie przedstawionych wyników badań i analizy dokumentów

- nawiązać aktywną współpracę z MEN, w zakresie wypracowania realnych podstaw programowych do nauczania w sposób praktyczny i interaktywny;
- zaproponować MEN rozwiązania systemowe kształcenia zawodowego, dopasowane do uczniów o różnych stylach uczenia się i aspiracjach, np. zróżnicowane cykle kształcenia dla techników od 4-5 lat, różne wymiary praktyki zawodowej od 2-12 tygodni, z możliwością łączenia praktyki w różnych firmach;
- opracować we współpracy z pracodawcami i instytucjami branżowymi kwalifikacje, które mogłyby być kombinacją różnych modułów z innymi niż branża turystyczna sektorami, jeżeli wynika to z lokalnych potrzeb uczniów i rynku pracy;

- opracować kwalifikacje zawodowe w rzetelnej współpracy z pracodawcami i instytucjami branżowymi by odzwierciedlały potrzeby pracodawców i nowoczesnego rynku pracy;
- stworzyć model współpracy z przedstawicielami lokalnego rynku, w celu dzielenia się wiedzą z uczniami na temat problemów i rzeczywistej organizacji pracy w turystyce;
- podjąć działania w sprawie zmiany formy egzaminów praktycznych, ponieważ obecnie nie odzwierciedlają one poziomu umiejętności uczniów niezbędnych w realnych warunkach pracy;
- określić realne oczekiwania pracodawców w stosunku do praktykantów;
- stworzyć mechanizm dostosowywania podstaw programowych do zachodzących zmian na rynku pracy;
- postulować w MEN zwiększenie ilości godzin przeznaczonych na naukę języków obcych – branżowych, kosztem np. zbyt obszernych treści programowych w teoretycznych przedmiotach zawodowych;

- wzmocnić merytoryczne i praktyczne kompetencje nauczycieli poprzez stały kontakt z działalnością przedsiębiorstwa turystycznego;
- dostosowywać liczbę kształconych uczniów do rzeczywistych możliwości wchłonięcia ich przez rynek pracy;
- monitorować na bieżąco zmiany w zakresie potrzeb kadrowych branży turystycznej;
- wspomagać szkoły w kreowaniu standardów kształcenia zawodowego;
- wzmacniać nacisk na kształtowanie u uczniów samodzielności i odpowiedzialności w pracy;

- budować partnerstwo branżowe szkół i przedsiębiorstw;
- wspomagać szkoły w nawiązywaniu współpracy pomiędzy szkołami, uczelniami a przedsiębiorstwami turystycznymi w Polsce i za granicą;
- wprowadzić mechanizmy ekonomiczne dla przedsiębiorstw podejmujących zadania edukacyjne;
- stworzyć podstawy prawne dla uruchomienia celowego funduszu przeznaczonego tylko na finansowanie zadań oświatowych.

www.pracodawcyturystyki.pl

www.sgh.waw.pl/sektorowa-rada-turystyka

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

